# Gairebé el 30% de la població catalana viu en l'exclusió social

- *EINSFOESSA Exclusió i desenvolupament social a Catalunya 2021* és la primera radiografia completa de l'impacte de la crisi de la COVID-19 a Catalunya, i mostra un deteriorament sense precedents de l'exclusió social

- 2.258.000 persones a Catalunya (30% de la població) es troben en exclusió social, un milió més que fa tres anys (l'any 2019, l'exclusió a Catalunya se situava en el 16,9%)

- El president de Càritas Catalunya, Francesc Roig, reclama mesures urgents per revertir la situació, i constata que no s'avança al ritme que requereixen les persones que viuen cada dia en la pobresa

**Sant Cugat, 2 de febrer de 2022 -** Avui, dimecres, 2 de febrer, a la Casa Abacial del Monestir de Sant Cugat ha tingut lloc la presentació en roda de premsa de l'informe *EINSFOESSA Exclusió i desenvolupament social a Catalunya 2021*.

A l'inici de l'acte, **Mons. Salvador Cristau**, president de Càritas Diocesana de Terrassa i representant de la Conferència Episcopal Tarraconense ha estat l'encarregat de donar la benvinguda als assistents. Cristau ha recordat que ja veníem d'una greu crisi econòmica amb greus conseqüències socials per al conjunt de la població. "La pandèmia de la COVID-19 ha empitjorat aquesta situació i ho ha fet d'una manera desigual, perquè novament les persones en situació de major vulnerabilitat han estat les més perjudicades".



Per al prelat, la pandèmia i la crisi social associada han tensat i erosionat la cohesió social, afectant greument les xarxes de suport familiar, que estan al límit de la seva capacitat d'ajuda. Així mateix, **ha remarcat que davant de crisis tan colpidores com aquesta, l'Església catòlica catalana, a través d'entitats d'acció social com Càritas, es posa al servei dels més pobres, per actuar allà on més se'ns necessiti.**

## El desastre del Titànic

Tot seguit, **Raúl Flores**, coordinador de l'Equip d'Estudis de Cáritas Española i secretari tècnic de la Fundación FOESSA ha comparat la situació de crisi actual amb el desastre del Titànic. "Com en el titànic, la societat viatja en el mateix vaixell, però quan es produeixen accidents, no tots patim les mateixes conseqüències". De nou, les persones més vulnerables s'enduen la pitjor part", ha indicat

Aprofundint en els factors més destacats d'aquesta crisi, Raúl Flores ha fet èmfasi a l'exposar que s'ha produït un empitjorament de les condicions de treball, en el marc d'un mercat laboral inestable i insegur, amb grans dificultats per accedir a un lloc de feina.

Durant la crisi, a Espanya la precarietat s'ha duplicat, i arriba a gairebé dos milions de llars que depenen d'una persona que pateix inestabilitat laboral greu.

Tot i l'augment de la protecció social, no s'ha arribat a compensar aquesta situació i un terç d'aquestes llars (600.000 famílies) no disposa de cap ingrés que els permeti una mínima estabilitat.

L'exclusió social en les llars encapçalades per dones ha passat del 18% el 2018 al 26% en 2021, un increment que multiplica per 2,5 el registrat durant el mateix període en el cas dels homes (que van passar del 15% al 18%)" ha remarcat Flores.

També es constata que les diferències territorials de l'exclusió social a Espanya són importants, i que **Catalunya encapçala el percentatge més gran d'exclusió de tot l'Estat: L'exclusió social a Catalunya supera la mitja del 23% de l'Estat, arribant al 29%.**

**Pobresa, atur i habitatge precari, atributs de les persones en situació d'exclusió social a Catalunya**

**Miriam Feu**, coordinadora del Grup de Treball d'Anàlisi Social de Càritas Catalunya ha aprofundit en les dades de la crisi a Catalunya, **destacant que l'exclusió social ha tingut un augment sense precedents, amb 2.258.000 persones, un milió més que fa només tres anys.**

Pel que fa a l'exclusió més severa, ja afecta 1,2 milions de persones a Catalunya, el 15% de la població, uns nivells mai vistos, segons destaca Feu. L'augment de la precarietat laboral ha estat un dels principals motors de l'exclusió, amb 396.000 llars en inestabilitat laboral greu, així com les situacions de desocupació, amb 248.000 llars amb tots els membres actius a l'atur. **"Mentre es continuïn expulsant les persones del mercat laboral, amb excessiva temporalitat, parcialitat involuntària i inestabilitat, no serà possible revertir els nivells d'exclusió que tenim actualment"**-ha afirmat Feu. –"I encara menys quan veiem que les polítiques de protecció són insuficients". Les polítiques de rendes mínimes, com l'IMV desplegat en plena pandèmia, o la RGC, vigent des del 2017, no arriben a totes les persones que les necessiten: només el 13% de les persones en pobresa severa reben l'IMV, i només el 28% la RGC. "S'ha d'ampliar la cobertura d'aquestes prestacions de manera urgent, perquè la pobresa severa i la desigualtat han augmentat més en tres anys que durant tota la gran recessió".



Un altre motor d'exclusió continua sent l'habitatge: **915.000 persones viuen en habitatge insegur, triplicant-se amb la pandèmia.** "Les persones que es troben en aquesta situació es veuen obligades a viure temporalment amb familiars o amics, viure en un pis ocupat o en una habitació rellogada. Cal una política d'habitatge decidida i coordinada entre totes les administracions per fer front a aquesta crisi habitacional que vivim a Catalunya"-ha afirmat.

Un altre element que destaca l'informe és que entre el 2018 i el 2021 ha augmentat el percentatge de llars i de persones afectades per problemes d'exclusió social en l'àmbit de la salut.

Dels Àngels, 18, entresòl – 08001 Barcelona
Tel. 934 126 864 – info@caritascatalunya.cat – www.caritascatalunya.cat

Els principals problemes detectats són la manca d'accés als medicaments, l'afectació d'una malaltia crònica, una discapacitat o problemes greus que afecten les persones adultes de la llar, i les dificultats en l'accés a l'alimentació (el 3% de les llars catalanes, actualment o durant els deu últims anys, han passat gana).

En aquest context de confinaments domiciliaris i absència de mobilitat, tant laboral com relacional, l'entorn digital s'ha convertit en un aliat clau. Tot i que observem un increment de les llars que tenen ordinador i accés a Internet, el 32% del conjunt de les llars a Catalunya pateixen la denominada *bretxa digital*. Aquesta situació, en una societat amb nivells de digitalització com l'actual, converteix la bretxa digital en un motor d'exclusió, que redueix o limita de manera greu les oportunitats de participació social, d'integració al mercat laboral o de sol·licitud de prestacions socials.

Finalment **Francesc Roig**, president de Càritas Catalunya, ha manifestat que "passen els anys i a Càritas ens cansem de presentar una i altra vegada les nostres propostes per tal de redreçar aquesta situació, i tanmateix no s'avança al ritme que requereixen les persones que viuen cada dia en la pobresa."

Per al president de Càritas Catalunya, "les solucions hi són: la creació d'un veritable parc d'habitatge públic de lloguer; l'harmonització entre l'ingrés mínim vital (IMV) estatal i la renda garantida de ciutadania (RGC), així com l'extensió a més col·lectius que ho necessiten; un pla de formació ocupacional orientat a les necessitats actuals i futures del mercat laboral; un sistema fiscal que redistribueixi més justament la riquesa; un pla de xoc contra l'atur dels joves; veritables polítiques de suport a les famílies..."



Com a reflexió final, Francesc Roig ha manifestat que, "aquestes dues crisis ens han d'esperonar a repensar el model social i relacional, el model econòmic i de redistribució de la riquesa; així com els valors sobre els quals podem assentar la convivència, amb l'objectiu últim d'**evitar una desigualtat cronificada de les situacions de pobresa i l'exclusió social, amb la mirada posada en la transformació social per aconseguir una societat més justa".**

Dels Àngels, 18, entresòl – 08001 Barcelona
Tel. 934 126 864 – info@caritascatalunya.cat – www.caritascatalunya.cat